Ч. 203 (13.442). Львів, субота 5. серпня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Боротьба Совітів за екзистенцію.

Зріст чи упадок совітських впливів у світі? — Пакти неагресії з СРСР як тактичний і асекураційний маневр. — СРСР як дешевий обект. — Примітивізм польської політ. думки й ендецька агітація.

Львів, 3. серпня 1933.

Протисовітський фронт з ревізіонізмом, як засобом до створення того фронту, та протиревізіоністичний („версайський") фронт з адорацією Совітів, як засобом оборони перед небезпекою ревізії, — про ці дві течії у нинішній міжнародній політиці ми казали на цьому місці вчора, вказуючи на ніби то незрозуміле, а на ділі зовсім льогічне явище, що поруч із проявами найбільшої небезпеки для Совітів, бачимо теж у деяких точках Европи прояви надзвичайного наближення до Совітів. Характеризуючи дві головні напрямні сучасної европейської політичної думки, підкреслюємо той момент, що в першій течії боротьба з Совітами є головною метою, а ревізіонізм лише одним із засобів, конечним передумовним злом, — та що знову в другій течії новонароджене совітофільство є лише таким-же засобом оборони територіяльних інтересів, таким самим толерованим конечним злом. Ані ревізіонізм ані оборона нинішнього стану на більшовицькому Сході Европи не є завданням самим у собі ні одної з двох названих державних груп. Льогічно: якщо вдасться якимсь шляхом задовольнити мінімальні претенсії Німеччини і довести під еґідою пакту 4-ох до такого польсько-німецького замирення, щоби Польща переstала лякатися за свої західні границі, та якщо вдасться перевести розвязку проблеми Середньої Европи (ревізіоністичні заходи Угорщини і питання екзистенції нежиттєздатної австрійської републики) — тоді автоматично Совітський Союз тратить своє значіння союзника для Польщі і Малої Антанти.

І ось саме в тому напрямку й іде нині вся метушня західньо-европейської дипльоматії, щоби 1) сцементувати між собою держави пакту 4-ох (подорожі Папена, Гендерсона, задумана зустріч Даладіє з Муссолінім і Даладіє з Гітлером) і 2) щоби вишукати можливости мирної ревізії мирових договорів (подорожі Гембеша, тайні польсько-німецькі розмови). Для тих суто-політичних розмов широко були використані кульоари льондонської конференції. Але очевидно — одночасно йшли заходи щодо асекурації „на всякий випадок": таким актом асекурації являється льондонський пакт 9-ти, як відновлений і поширений попередній польсько-совітський пакт неаґресії.

Тому добачувати в обох тих пактах познаки якогось великого зросту совітських впливів в Европі та побіди совітської дипльоматії ніяк не можна. Після приходу до влади Гітлера у Німеччині Совіти стали відразу предметом, який лише вичікував, щоби хтось його „взяв". Польща й Мала Антанта просто „взяли" той обект, найшовшись у такій ситуації, що той обект став їм на всякий випадок потрібний. Активність совітської дипльоматії могла щонайвище проявитися в тому, щоби пригадати ту вартість СРСР, як страшака проти односторонніх західних ревізіоністів і союзника „на всякий випадок".

Річ ясна, що ввійшовши в ту свою ролю „ґаранта" европейського миру, загроженого загонистими ревізіоністами, Совіти по змозі роздувають і розреклямовують нові свої звязки з Польщею і Малою Антантою, як поширення своїх впливів на цілу одну — досі неохоче настроєну — частину Европи. На ділі Совіти опинилися нині у тій страшній ситуації, якою є безпосередня загроза екзистенції. Великі замовлення у польському промислі, частинне перекинення замовлень з Німеччини до Франції і Чехословаччини, гарячкові заходи щодо визнання Сполученими Державами, все це розпучливі засоби ратування своєї екзистенції. Річ ясна, що вони використовують нпр. шалений примітивізм польської прилюдної опінії (польської преси) яка відразу перекидається з одного бігуна на другий та стає відразу більш сталінівською від самого Сталіна (адже теперішня влада в СРСР, влада найдикішого терору і воюючої комуністичної диктатури, є для п. Барановського зі „Слова Польского" „поміркованим і второпним урядом"), і — річ ясна — водою на совітський млин є аґітація всіх русофільських партій і течій в усіх новозаприязнених державах, які пакт неаґресії з СРСР почали з місця трактувати не як тактично-оборонний маневр, лише як трівкий союз з Росією, як побіду цілої східно-европейської русофільської концепції!

Міжнародня конюнктура, яка раптом доволила Совітам виплисти на арену в ролі союзника 9-ти держав, принесла більшовикам одну найбільшу користь: вона ще дужче здезорієнтувала світову опінію, яка дійсно не має ще глибокої свідомости, що російський більшовизм та російсько-більшовицький імперіялізм це найбільше зло світа, яке треба за всяку ціну викорінити. Ідея протисовітського фронту ще не є власністю европейського загалу. Цей загал ще надто примітивний і надто затроєний з одного боку романтизуючими лібералізмами таких авторитетів як Бернард Шов, з другого боку — старим русофільством, дбайливо підтримуваним величезною російською еміграцією, яка одностійним фронтом противиться нині всяким міжнароднім протисовітським репресіям, як замахові на російську державну недоторканість... На процес протверезіння й освідомлення світової громадської думки про дійсний стан на Сході Европи та його значіння для світової цивілізації, останні події мали і ще мають вплив неґативний, некорисний. Під цим оглядом це справді велика совітська побіда. Однак ніхто не може випророкувати, як довго буде трівати та штучна і конюнктуральна гальванізація русо- і совітофільства. Ось нпр. вістки про жахливий террор на Україні і тамошній голод таки просякають крізь совітський мур і польську „льояльну" мовчанку. І невідомо, чи враження тих вісток буде скрізь тотожне із враженням серед польських ендеків, себто — з радістю, що російський союзник „ліквідує" українців... Громадська опінія — це вічний питайник і як політичний контрагент дуже непевний. Тому й оця моральна совітська побіда має дуже непевний і дуже позірний характер.

Іде у світі важка і вперта боротьба політичних течій, ведеться надзвичайно складний процес оформлювання політичної думки провідних верств та громадської опінії серед культурних народів, ідуть зусилля над розвязкою глибоких проблем. І рішається у цій метушні у великій мірі наша українська справа.

І. Кедрин.

НА ЕКОНОМІЧНІ ТЕМИ.

ВАЛЮТА.

Здорова валюта — це тільки золото.

Американський експеримент з валютою, що в його результаті долар утратив 30 прц. колишньої вартости, не викликав дотепер в українській фаховій літературі ніякого відгомону. Донині не маємо навіть більшої журнальної праці про значіння і розміри катастрофи доляра, що донедавна був у нас другою краєвою валютою, бо в поважній кількости находився ефективно в обігу, а ціла наша система кредитування (вкладки і позички) опиралася на „твердість" доляра. На жаль, не маємо підчисленої шкоди, яку потерпіло наше національне господарство й не знаємо, яку високу жертву принесли ми Злученим Державам, у звязку з їх валютовим експериментом.

Шкода, що не появляються праці українських авторів про валютарні справи, шкода, що громадянство не має змоги познайомитися з питанням грошевого уладження з українських джерел, шкода, що ніхто не веде ширшої дискусії про теорію грошей, а найбільша шкода, що провідники наших кредитових установ не дали досі ніякого доказу, що вони опановують валютарні справи з теоретичного і практичного боку. Велика кількість важних питань, звязаних зі збереженням наших національних заощаджень та піддержанням ощадностевого процесу й надалі — є донині невирішена, бо українська економічна наука не є готова давати достаточні й загально зрозумілі вказівки у валютарних справах, а українські практики часто доказують, що без обізнання з теоретичною стороною справи і без великого слідкування за ходом валютарних подій у світі ніяк не можна відважитися на вказівки й поради в цих справах, бо вони з правила будуть лихі. От нпр. нарада представників кредитових установ у справах валюти все мусить вийти неповажна, коли в її висліді, напередодні катастрофи доляра, появляється запевнення, що йому не загрожує ніяка небезпека. Розуміємо, що в часі валютарних потрясень і несподіванок не можна скоро й добре орієнтуватися, але саме недостача орієнтації повинна би була стримати представників кредитових установ від тої великої певности, з якою вони, в справі доляра, були заговорили.

Заломання доляра прийшло з двох причин: 1) Пасивність платничого білянсу та захитання американської банковости внаслідок заморожения кольосальних капіталів у нечинному промислі — загрожували відпливом значної кількости золота з Америки, а тому влада заборонила вільний оборот золотом і фактично припинила вимінність банкноту за золото. Банкнот, позбавлений звязку зі золотом і тиснений пасивним платничим білянсом, не міг зберегти колишньої ціни та почав сильно падати; 2) Злучені Держави задумали валютою ратувати своє стагноване господарство, а тому влада пішла на шлях інфляції, тобто машинової продукції грошей без покриття і то в кількости, що дуже перевищує оборотові потреби господарства. Зробила це також з причин фінансових, бо бюджет Злуч. Держав є грубо дефіцитовий, а бюджетовий дефіцит треба покрити або позичкою або інфляцією. А що, на погляд влади, інфляція була потрібна також з причин загально господарських, то владі здавалося самозрозумілим піти за допомогою до друкарської машини, що випускає паперові гроші. Контрольована інфляція є все ж таки інфляція, тобто штучно (друком) створена додаткова купна сила, яка — згідно з квантитативною теорією гроша — мусить ослабити купну силу гроша вже істнуючого, що є ідентичне зі загальною звишкою цін; а це мусить викликати обнижку купної сили гроша за границею, що виявляється в девізових курсах.

Історія ріжних національних господарств знає багато прикладів, коли здорове господарство давало змогу перевести направу хорої валюти, одначе не знає випадку, щоби руїною валюти можна було оздоровити господарство. Експеримент Зл. Держав є нічим більше, тільки експериментом і то в області, в якій досі не експериментували. І тому дуже правдоподібно, що Злуч. Держави матимуть уже не тільки хоре господарство, але й хору валюту, яку треба буде тяжкими жертвами направляти, а світ матиме доказ, що руїною валюти національного господарства не уздоровлюється.

Роля доляра, як міжнароднього засобу виміни і міріла господарських вартостей — за-

кінчена. Зокрема закінчена його роля як *зберігача* господарських вартостей, бо валюта, що стала обєктом експериментів і через те втратила майже третину вартости, до ролі зберігача вартостей вже більше не надається. У нас це треба собі ясно усвідомити і від доляра відійти, щоб не ждати, аж він утратить свою вартість ще більше.

В українському громадянстві дається завважити ще значне довіря до доляра, навіть без огляду на те, що його вартість сильно понизилася. Цей дивний і шкідливий обяв можна пояснити хіба непопулярністю підставових відомостей про валютарні справи, що можна зрозуміти, беручи на увагу повну відсутність не тільки літератури, але й часописної та журнальної дискусії на валютарні теми.

Не може бути мови про те, щоби доляр міг вернутись назад до первісної вартости. Бо коли свідомо ослаблюється валюта і поноситься через те тяжкі жертви, в надії, що в цей спосіб поправиться національне господарство, то це робиться не на те, щоби поворот до давньої золотової реляції шляхом трудного дефляційного процесу зі всіми тяжкими наслідками для господарства, понівечив усі пляни його направи. Є багато даних припускати, що доляр ще довго не буде стабілізований, бо в національному господарстві Злучених Держав мусять проявитися всі лихі й добрі наслідки обезціненої валюти. Потім прийде ще довша підготовча стадія до стабілізації, аж врешті доляр буде стабілізований та уведений у звязок зі золотом на нижчому монетарному числі, яке буде відповідати пониженій вартости паперового доляра у відношенні до золота. Це буде шлях монетарної конверзії.

Льондонська господарська конференція доказала, що міжнародня валютарна конференція, в нинішніх господарських умовин — не є можлива, бо розбіжність господарських інтересів не дозволяє застосувати в оправі направи світового господарства кілька універсальних направних засобів, між якими одним з дуже важних є — повна стабілізація валют.

Без стабілізованої валюти не може бути мови про прибуток капіталів тому, що пружиною капіталотворчого процесу є ощадність; а вона можлива лише там, де є добрий зберігач господарських вартостей — гріш, який має релятивно незмінну ціну. Таким добрим зберігачем господ. вартостей може бути тільки золотий гріш. Історія монетарних уладжень виказує, що без золотого підкладу не може бути стабілізованої валюти. І тому всі зусилля, які були би звернені на те, щоби при валютарному уладженні обійтися без золота, мусіли би невдатися, а кожне відступлення від золотого підкладу мусить закінчитися руїною валюти. Золото стало мірилом господ. вартостей не шляхом правного акту держави, але шляхом довговікового господарського розвитку, на основі своїх фізично-хемічних прикмет, яких не має ніяка інша цінність на світі.

Демонетизація золота і заведення якоїсь всесвітньої паперової валюти не є можливе, бо золото є цінність, яку кожний нарід старається зберігати у себе і ніколи не віддасть на підклад „спільної" валюти. А знову гріш без золотого підкладу не міг би бути добрим мірилом господ. вартостей, просто тому, що цієї вартости сам не мав би.

Уздоровлюючий процес у валютарних уладженнях всіх культурних народів мусить закінчитися заведенням золота до монетарної служби, згідно з правдою, доказаною віками, що здорова валюта є тільки золота валюта.

Інж. І. Ольховий.

Поворот нашого земляка з більшовицького раю.

Читаємо в яворівському „Українському Слові":

На днях повернув з Наддніпрянщини яворівський земляк, **проф. Остап Менда.** Десятки й сотки людей стали його питати про відносини на Україні. Вкінці проф. Менда знайшов змогу оповісти про тамошні відносини перед більшим гуртом людей. Те, що ми вчули, просто страшне. Т. зв. українізація прогомоніла і сліду не стало. **На Україні панує Москва й московський дух.** Всесильне ГПУ (чрезвичайка) страшним терором наложило каганець на уста трийцяти мілонів українців. Всі писання більшовицьких газет про добробут, про розвій шкільництва, освіти і т. п. — це найбільша в світі брехня. Населення у крайній нужді. Тифи й голод винищують цілі округи, бо **Москва все збіжжя забирає з України для себе.** Около два мілони українських селян цього року згинули з голоду. **Дуже часто трапляються випадки крадежі дітей і людоїдства.** Божевільні з голоду родичі ріжуть і їдять свої діти. Здається, немов у людях загинули всякі людські почування і люди стали дикими звірями. Багато сіл цілком опущених, бо одні з селян вибралися до міст за поживою, а інші погинули з голоду. Їхні трупи, ніким не хоронені, гниють і завітрюють цілі околиці. Дорожня страшна. Вистане згадати, що одна бараболя коштує пів рубля, а харчі й усякі інші продукти можна одержати лише деяким людям на окремі картки.

Проф. Менда перебув там три роки, як професор математики в університетських школах; бував він у більших містах і на селах і тому добре придивився тамошньому життю. Він привіз зі собою окрушки хліба, що його там їв (один кільограм 70 рублів!). Такого хліба цілком певно нема в ніякім іншім краю: стоколоса, кукіль і ще якась нестравна домішка! Проф. Менда **в цілости потвердив правдивість інформацій нашої національної преси про відносини на Україні,** як також і те, що там тепер Москва скріпила нагінку на українців та що жертвою тої нагінки впав Хвильовий, Скрипник і багато осіб менше відомих. В останніх часах ГПУ стало переслідувати галичан і тому увязнило теж проф. Менду та поставило його в положення примусового виїзду з України, куди тому три роки спровадив його більшовицький уряд як фахівця-математика.

Ось до чого довела Москва! А наші доморослі більшовики захвалюють ще й нині московський рай!

—o—

Повітове свято „Українська Молодь Христові" в Чорткові.

Величаве Свято. — Богослуження і проповідь. — 10.500 учасників у поході. — Академія. — Промова проф. В. Шкварка. — Закінчення.

Заходом чортківських громадян під проводом пароха о. Чубатого улаштовано 23. липня 1933. в Чорткові Повітове Свято У. М. Х. Свято це свідчить про те, як гідно зумів наш нарід у чортківській окрузі заманіфестувати свою вірність Христовій Церкві і своєю здисциплінованою організованістю зберегти національний престіж.

В неділю 23. липня вже від години 7.30 зранку почали напливати до Чорткова в супроводі співів та музики упорядковані маси народу з процесіями під проводом своїх священиків. Усі спішили на площу, де мало відправитися урочисте богослуження. На площі видніла здалека трибуна з престолом, прибрана гарно в квіти. На вершку трибуни повівав папський прапор, а по його обох боках жовто-блакитні національні прапори. Будова трибуни та її прикрашення — це заслуга громадянина Кароля Івана і багатьох інших, які задля того немало натрудилися. У Святі взяло участь 41 парохій в числі 14.860 душ під проводом своїх священиків, з винятком о. Візникевича, пароха із Залісся, який через недугу не міг бути на Святі та о. Куманця, пароха Косова (відсутности не виправдав).

о. Чубатий, парох Чорткова, відправив на площі читану Службу Божу, після якої о. декан Лев Воробкевич в асисті численного духовенства посвятив прапори, а відтак в асисті оо. Фіголи, Чеховського, Чижа, Василика, Тарнавського, Івахнюка й інших відправив співану Службу Божу.

З нагоди Свята виголосив о. Оробець, парох Росохача, проповідь, у якій пояснив присутнім вагу Свята, подаючи при тому приклади вірности Христовій Церкві з життя Божих угодників та вплітаючи у проповідь ріжні важні моменти з рідної історії. По проповіді відібрав від присутніх присягу на вірність Христові. В часі богослуження співав гарно хор з Білобожниці під проводом гром. Івана Бойка і грали орхестри з Ягольниці й Чорткова. На Святі приступило багато вірних до св. сповіди і Причастія.

По богослуженні влаштовано маніфестаційний похід через місто, в якому взяло участь 10.500 душ. Похід, якого головним організатором і провідником був проф. Шкварок Василь, представлявся прегарно. Не можна сказати, кому належиться перше місце з тих, що взяли участь у поході, бо кожне село відзначалося своєю відрубною красою, яка мусіла всім подобатися. Щодо чисельности процесій та учасників, організованости і гарних народніх строїв належиться перше місце селам Біле, Росохач і Сосулівка. Луговики цих сіл, усі в козацьких шапках, шароварах та вишиваних сорочках, мусіли звернути на себе увагу кожного. Хори з сіл Білобожниці, Ягольниці Старої, Мухавки, Полівців, Заболотівки, Росохача та Сосулівки й орхестри з Ягольниці-міста, Свидови, Долини та Чорткова чарували у поході публику, яка витала переходячих гучними оплесками. Похід, що йшов шістками через місто на площу, на якій було богослуження, тревав годину і 15 хвилин. Похід дефілював на площі перед духовенством і світськими представниками. О. декан Воробкевич поблагословив там учасників Свята, після чого впорядчики похід розвязали. Гідне уваги те, що в день Свята всі наші установи і доми багатьох громадян були прикрашені святими іконами, національними прапорами та килимами. Так закінчилась перша частина Свята. Весь час цієї частини Свята давали лікарську поміч пп. д-р Мандичевський, д-р Макарушка і д-р Руденський. Внаслідок великої спеки було кілька випадків зімління, а крім того багато з прибувших на Свято попарили собі від ходу ноги. Позатим не було ніяких поважніших випадків занедужання.

Широкі круги жіноцтва, а передовсім філія „Союзу Українок" у Чорткові, занялися справою буфету, але з причини несподівано великого числа присутніх на Святі він не міг доставити відповідної скількости харчів ані води.

Пополудні почалася друга частина Свята — академія з богатою програмою. У вступній промові повитав присутніх парох Чорткова о. Чубатий, який висказав свою радість з того приводу, що на Свято прибуло таке величезне число громадян. Свою привітну промову почав він тими словами: „Слава Отцу, Слава Синові і Духові Святому, слава безталанному українському народові во віки, віки слава"... Присутні привитали промовця гучними оплесками. По привітній промові слідували продукції отсих хорів: Чортків — „Боян": Папський гимн, Вскую прескорбна еси; Полівці — Владико неба і землі; Заболотівка — Слава во вишних Богу; Ягольниця Стара — Католицький гимн, Нині одпущаєши; Мухавка — Почаївська Богомати, Боже вислухай благання; Чортків Старий — Услиши Господи глас мой; Білобожниця — Владико неба і землі, Велія слава. Крім того виступали з музичними продукціями мандолінова орхестра з Мухавки і дута з Ягольниці-міста. Громадянин Нагаєвський відспівав сольо „Бондарівна" в супроводі бандури. П-а Аксентій Дарія віддеклямувала з чуттям, доброю інтерпретацією та відповідною дикцією „Хвала Христові Цареві" Уляни Кравченко. Майже всі хори й орхестри вивязалися зі своєї задачі дуже добре. На вимкову увагу заслугує хор „Чортківського Бояна", хор з Полівців, Білобожниці та орхестри з Ягольниці-міста й Мухавки. Найкращою точкою академії була дуже річева промова проф. Василя Шкварка, котрий висвітлив ідею Христової науки з історичної перспективи у загальних рисах, а відтак дуже влучними моментами з нашої історії. По словам бесідника український нарід є страдальцем поміж народами. Тому, що замешкує територію на границі між Азією й Европою, боронив довгі віки Христової віри перед варварами сходу і перед єресю заходу. Український нарід походить від Бога, як і кожний інший і його природні права на самостійне життя коріняться глибоко в католицькій релігії, у Христовій науці. Український нарід, захоплений духом християнського лицарства заходу, зберіг своїм геройством цілу Европу для Христа перед варварськими наїздниками степових орд і турецьких султанів. Це було українським історичним післанництвом і український нарід сповнив те післанництво, як слід, хоч не вмів його належно розреклямувати. Новітнє поганство — більшовизм грозить знову заглядою християнській Европі. Бог хоче, щоби вибраний його український нарід ще раз здобув своїм ревнуванням і своєю лицарськістю Европу для Христа. Це теперішнє післанництво українського народу. З Богом і посвятою треба працювати для добра української нації, а Спаситель прийде і Божою ласкою осінить вибраний український нарід.

Промова всім так дуже подобалася, що о. декан Воробкевич прилюдно подякував промовцеві, а учасники академії нагородили його бурею оплесків. Академія тревала від 4. години попол. до год. 8.30 вечором.

На закінчення Свята всі присутні відспівали національний гимн.

Учасник.

Протикомуністичні репресії.

БЕРЛІН, 3. 8. ПАТ. В Дісельдорфі ранили вчора комуністи команданта гітлерівської штурмівки. Напасники втікли. Не могучи спіймати винуватців, політична поліція наказала арештувати як закладників чотирьох комуністів, що мешкали біля місця нападу. Поліція заповідає, що подібні розпорядки стосуватиме й на будуче та що на випадок, якби появилися підбурюючі відозви, будуть арештовані комуністичні провідники, яких досі ще не осаджено в концентраційних таборах.

Демонстрація японської сили на морі.

На Великому Океані коло Гавайських островів відбуваються великі маневри японської воєнної фльоти при участи 175 кораблів. „Дейлі Телеграф" в депеші свого кореспондента з Токіо висловлює думку, що це відповідь Японії на маневри американської воєнної фльоти та демонстрація проти безупинної концентрації американських воєнних кораблів на Великому Океані. Одночасно повідомляють про великі морські озброєння Японії.

Де подівся Лєбе?

Часопис „Фрайгайт", що виходить в Сарбрікені, запитує, де подівся бувший предсідник райхстагу Лєбе, соціял-демократ, про якого від двох місяців нема ніякої вістки. Часопис стверджує, що в каналі Ляндвер добули крім тіла пос. Штелінґа ще 8 інших трупів, яких назвищ досі не подано. „Фрайгайт" запитує, невже б. предсідника Лєбе постигла та сама доля, що пос. Штелінґа.

З вільнодумства похоронна каса.

БЕРЛІН, з. 8. ПАТ. На приказ тайної поліції перемінено союз вільнодумців у Німеччині на похоронну касу. Вести протирелігійну діяльність товариству заборонено.

—o—

Судівництво під пресією.

БЕРЛІН, з. 8. ПАТ. Державний секретар Фрайслер заявив на пресовій конференції, що стався випадок, де один пруський суддя відмовився видати присуд в карній справі, доки серед слухачів буде находитися хочби один штурмовик. У звязку з тією нельояльністю суду Фрайслер заявив, що на будуче на розправах у цьому суді буде головний пруський прокуратор. Смертні присуди будуть виконуватися топором, оскільки державний трибунал не зажадає іншої кари. Гільотина і меч у Прусії заборонені.

—o—

Невдалий державний замах.

БУЕНОС АЙРЕС, з. 8. ПАТ. Із Сантіяґо до Чіле повідомляють, що поліційна влада впала на сліди плянованого державного замаху, який мали виконати вищі офіцери в порозумінні з визначними політиками, прихильниками б. президента республики ґен. Іванеца. Змовники задумували звалити новий уряд і плянували відрізати столицю від решти краю, щоби голодом вмусити уряд до капітуляції та віддачі влади в їхні руки. У звязку з викриттям змови арештовано багато вищих офіцерів і політиків, яких засуджено поселитися в південній частині під наглядом органів безпеки.

Зміцнення диктатури Мусоліні'я.

„Матен" обговорюючи іменування зятя Мусоліні'я гр. Чано шефом пресового виділу, пише, що це початок дальших змін в італійському уряді. Всі військові ресорти будуть скупчені в руках Мусоліні'я, творячи одно міністерство національної оборони з шефом головного штабу, яким стане ґен. Бальбо. Фашистівська міліція увійде врешті в склад правильного війська. Взагалі Мусоліні обійме всі найбільш активні функції, кермуючи справами внутрішніми, закордонними, національною обороною, міністерством корпорацій та будучи одночасно премієром.

—o—

Турецький університет.

АНГОРА, з. 8. ПАТ. В Стамбулі відбулося відкриття турецького університету. На катедри покликано 50 загряничних професорів. Три шведські професори взяли вже участь у відкритті. Німецькі професори, що находяться тепер у Швайцарії, звернулися до турецького міністра освіти, предкладаючи свої услуги.

По широкому світі.

— Французький амбасадор в Берліні Понсе зложив гострий демарш німецькому урядові в справі схоплення трьох французів з території Сари і перетягнення їх на німецький бік.

— В Льондоні підписали польсько-англійську умову в справі сфінансування англійською ґрупою електрифікації варшавського залізничого вузла.

— На острові Кубі вибухли з приводу т. зв. противоєнного дня криваві комуністичні заворушення.

— На острові Кипрі горять ліси. До гашення покликано військо.

— Поліція в Ляйпціґу розвязала на основі розпорядку про охорону німецького народу і держави польську соціялістичну партію, що існувала тут довгі літа.

З наших літнищ і живців.

ПІДЛЮТЕ.

Вартість живця Підлюте. — Модерні уладження. — Одна аномалія.

Незвичайно симпатичне літнище і живець, яким є Підлюте, відчуває мабуть найменше теперішню скруту, коли судити по поважній кількости літників і лікуванців, що в цьому сезоні загостили в ті сторони. Вартість цієї прегарної місцевости піднесла в додатку вибудована в цьому році санаторія д-ра М. Паньчишина, якої модерні уладження запевнюють уповні вигоду гостей.

Та при згадці про цю санаторію не можна здержатися від одної прикрої замітки в стороні підприємства, що вело цю будову. А саме поповнило воно прикрий недогляд, віддаючи мулярські роботи братам Кордасевичам, полякам з Перегінська. Кордасевичі — це „герої" голосної події ще з 1928 р., коли то підчас фестину в таборі новиків у Підлютім болюче потурбовано ножами кільканацятьох гостей-українців, у першій мірі суддю п. Файґля зі Стрия, якому обтяли тоді пальці. Слідство в цій справі, пиняво ведене, вкінці припинено, а „герої", зовсім влучно рахуючи на нашу забудькуватість, находять ще й працю там, де повинні її найти тисячі наших безробітних мулярів.

На будуче слід би нам пильніше звертати увагу на „метрику" таких і подібних панів, як це зрештою практикують у нас і в світі інші національности. Інакше ніколи не станемо вповні на ноги і стратимо пошану у своїх і чужих.

КРИНИЦЯ.

Відвідини церковних достойників. — Ціни. — Не допускають української преси!

Вже третій тиждень перебуває у Криниці на відпочинку апостольський нунцій з Варшави, архієпископ Мармаджі;; новий тарнівський єпископ Лісовський приїхав сюди, щоб його привитати як гостя на терені своєї лат. епархії і тепер обвозить його своїм автом по важніших курпелевих місцевостях Підкарпаття, щоб йому показати природні багацтва, очевидно, польської землі.

На жаль, з наших кругів нема нікого, щоб пояснив йому, на чиїй землі лежить Криниця і що він перебуває на тій саме Лемківщині, на якій доконують політичної, віроісповідної і національної вівісекції два давніше непримиримі вороги, а нині „щирі" приятелі.

Цими днями надіються тут приїзду кардинала Гльонда й архієп. Теодоровича.

З нашої сторони не слідно ніякої плянової праці, чи бодай заходів для ратування сильно загроженої позиції; горда самозелевість і нещаслива тактика наших мірodaйних кругів витворила на Лемківщині таке положення, що тепер ні в кут ні в двері, хіба Господь Бог змилосердиться і виведе їх з того багна!

Липень був погідний і сонішний, гостей доволі багато, але три четвертини становлять жиди; попри інтелігентних видно повно халатників з довгими пейсами, — здається, це одинока нація, яка має гроші і може позволити собі на лічення у Криниці. Денне удержання в пенсіонатах коштує від 6—12 зол. від особи, залежно від

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 5. СЕРПНЯ 1933.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 3)

НЮ ЙОРК.

Різноманітність будівляних велитів. — Парадне прийняття. — Що важче: лет понад океан, чи родження дітей?

Що там за муравлище в долині! Здається, що людей не видно, тільки довгі їх тіні на хідниках від тих шпильочок. На долі клекотить життя. Від вуличного гамору долітає тільки глухий шум. І не може бути інакше. Ті авточка, що обліпили пяту евню, чи надземна залізниця, що йде третьою й шестою евню на висоті другого, а декуди — як от на 110-ій — то й пятого поверху, це справжні дитячі забавочки. О, за три роки вже стало багато хмародерів у Ню Йорку. От, на північний схід відти височенний елеґантний Крайзлер (Chrysler) з гарною оригінальною, у шпицю закінченою вежою. Здалека оба будинки, здається, не ріжняться висотою. Але відти — який-же цей Крайзлер низький!

Ліворуч позаду від нього великанський двірець ню-йорської центральної залізниці з висотою на 42 поверхи вежою і форемною золоченою копулою. Колись він царював у тій околиці. Сьогодні мусить почувати себе ніяково. Хто зна, що за сусідство дістане, був би може відразу пішов у гору ще з кільканацять поверхів. До того двірця веде Парк-евню. Вона так засіяна автами, що на ній небезпечніше для прохожих, як на океані. Поручник О. Нівіл (Neville), який 1927 р. товаришив Бирдові в перелеті з Ню-Йорку до Франції, попав на тій вулиці (у грудні 1931 р.) під авто, яке розтріскало йому обі ноги.

На другому боці великанська стація „пенсильвенської" залізниці; вона не має вежі й виглядає згори немов прилєскана до землі. Поміж усіми велитами море плоских дахів на 12 до 20-кілька поверхових домах, що виглядають як велитенські скрині.

Над головами прегарна синява, ані хмариночки, а під ногами на полудніщному і східному боці щось клубиться, якби гори покриті пухким снігом. Та цеж хмари! Вони опадають щораз нижче, розступаються, а зпоза них виринає щораз більше синяви, що ніби підноситься в гору.

Злуда...

Це океан. Он, праворуч на острівчику Бедлоуз статуя Свободи, дар французького народу з 1884 р. Як символ свободи, що осяює світ, вона служить також за морську лихтарню. Світить далеко, бо з підставою має 100 м. висоти, а на смолоскипі може поміститися 12 людей. Відповідно велика й голова, в якій вигідно стане 40 осіб.

Коло Свободи маленька, здається, Еліс Айленд. Маленька; але скільки клопоту завдає людям! Найльояльніший чужинець, що захопиться Америкою — попаде туди ні за цапину душу. В порті великанські кораблі, готовлять-ся в дорогу, а малі пароплави шибають по Годзоні, по Іст Рівер. Великанські коштовні мости з неймовірним розпняттям, до 40 м. висоти понад водою, висять над тими ріками зачіплені на прегарних руштуваннях немов у воздусі і сполучують Менгетен з Берклином, Асторією, зі стейтом Ню Джерзі.

Щось виринає з хмар, якби велика блискуча куля. Порушується. Ні, це не куля: щось ніби великанська бокатa риба, що пливає у скляній кадці ню-йорського акварія. Тільки ця — пливе без води. Плавні маленькі. Під сподом щось мале причіплене. Це літак з лодкою. Пливе просто сюди; тут може причалити. Вже минув Крайзлер. Та ба, станув на хвилину на місці, завис над залізно-бетонним ґіґантом і повернув та потонув у тому хмаристому пусі, що з нього зробилися гори.

Можеб поїхати ще вище? Нічого лекшого. Миттю перевозить „елевейтор" на 102-ий поверх. Це та шийка від тубки. Ціла з алюмінію. Склепіння з грубих металевих тафель, що вже нарисовані не дуже то славними іменами відвідувачів. На долі все те саме, тільки поменшене й дальше видно, аж поза ті хмари на сході, аж поза велитенський новий міст Вашинґтона на заході. Океан блистить ясними смугами.

Зїзджаю двигуном на діл, оглядаю ще раз казочну будову. Таки направду треба вдарити чолом перед невсипучою думкою людини, яка шукає нових підстав у світових просторах для поширення свого володіння. Сьогодні Імпайр Білдинґ багато вищий від вежі Айфля, але три роки тому його не було. За нових три роки він може так скритися, як тепер Вулворт, 241 метрів високий, на який ніхто вже й не гляне. Щастя його, що стоїть так близько морського берега й зір приїзжих спинеться на ньому, як на одному з перших американських див.

Імпайр Стейт Білдинґ — чудо. Париж може тільки вдавати, що добродушно усміхається. На ділі — він мусить кусати собі губи із зависти.

Прошу дуже: вільна конкуренція. Можна щось більшого показати.

Що за парадокси! З одного боку американська школа, що стає в Европі предметом до-

Дня 5-го серпня ц. р. в год. 8. рано відправиться в церкві Усп. Пр. Д. М. (Волоській) Панахида за бл. п.

Бронислава Яніва

бувш. директора „Карпатії".

Надзірна Рада і Дирекція Т-ва „Карпатія".

положення. Такса купелева, 38 зол. від особи, рішучо зависока.

Для наших громадян гідний поручення одинокий пенсіонат в українських руках, п. М. Яблонської („Зніч").

Дирекція купелевого заведення дальше ставиться до українських гостей неприхильно: не зважаючи на прохання гостей не хоче запренумерувати до закладової читальні українських щоденників, хоч є в ній попри польські й жидівські французькі і німецькі, які мало хто переглядає.

Правдоподібно дирекція слухає ради одного члена „комісі. здройової", відомого апостата від кат. віри й русофіла, але якщо українці схотять збойкотувати Криницю, то не знати, чи той член комісії вагородить закладові понесені страти! Не шкодило би, щоби п. інж. Новотарський над тим застановився, чи така тактика супроти українських гостей лежить в інтересі закладу.

Гість.

Жіноцтво на поміч жертвам повені.

Комунікат у справі допомоги жертвам повені.

Головний Виділ Союзу Українок звертається до українського зорганізованого жіноцтва з гарячим зазивом поспішити з негайною і видатною допомогою нещасним братам і сестрам, які потерпіли від повені.

В тій ціли доручається:

1) Філії і Кружки С. У. візьмуть через свої відпоручниці діяльну участь у праці Повітових і Місцевих Комітетів Допомоги Жертвам Повені.

2) Філії і Кружки С. У. подбають, щоби члени Т-ва допомогли Повітовим і Місцевим Комітетам у переведенні грошевої збірки та щоби жіноцтво своєю жертвенністю дало примір цілому громадянству.

3) Філії і Кружки С. У. переведуть в користь жертв повені збірку одежі, білля й обуви та зорганізують робітні, в яких члени Т-ва займуться перерібкою й направою зібраної одежі й білля.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК:

Мілена Рудницька, голова.

Марія Колтунюкова, член Головного Виділу.

Консервація памятників старої архітектури.

Ще про церков у Сихові.

На нашу замітку про знівечення старинної церкви в Сихові помістив о. Горникевич, парох Сихова, опростування, яке вправді до деякої міри оправдує його, але не оправдує самого факту. Та його особа менше нас інтересувала, як сама церква. Справа мається гірше остільки, що ця вповні невідповідна реставрація церкви була переведена на підставі рішення консерваторських інстанцій. Про їх добру волю годі сумніватися, але реставрацію переведи на підставі „пареро" арх. Лушпінського, в якому не взято під увагу спеціяльних історично-мистецьких особливостей цієї церкви і без зрозуміння сучасних наукових консерваційних змагань і вимог.

Найбільшою похибкою цієї реставрації є знесення дзвіниці на бабинці, яка у своїй примітивній формі була тим цікава і важна для історії розвою нашого будівництва, що це була найбільш первісна спроба сполуки церкви і дзвіниці в одну цілість. Ця тенденція проявилась відтак у більше розвиненій формі в церквах бойківських і дійшла до остаточного скристалізування в лемківських церквах. Згадана подробиця була ще й остільки важна, що церква в Сихові була одною з найстарших збережених того роду церков. Вона була важним розвоєвим звеном, що лучило ланцюг розвою нашого деревляного будівництва. Була і вже перестала нині бути...

Крім того ця дзвіниця зовсім не деформувала верху церкви, але надавала будинкові свобідної мальовничости в трактуванні мас і формальної ріжнородности й багатства. Нині після „реставрації" лишився банальний і збіднілий будинок, очищений майже з усіх історично-мистецьких прикмет.

Шановних о. Горникевича й арх. Лушпінського відсилаю до наукового опрацювання цієї церкви арх. д-ром Волод. Січинським у виданнях Нац. Музея (Деревляні дзвіниці і церкви Галицької України), де є власне на підставі дослідів і помірів устійнені всі важні подробиці сихівської церкви. Також подана рівнож реконструкція первісного вигляду церкви і так повинна була бути переведена її реконструкція. І хоча ми самі не є в повній переконанні, що дзвіниця була рівночасна з церквою, як думає Січинський, то всетаки цю дзвіницю безумовно треба було зберегти, бо всетаки походила вона ще з XVII. в. Всі інші відомі приклади того роду дзвіниць, які нині ще істнують, походять уже з XVIII. в. Між іншими з самого початку XVII. в. походила зближена в дечім до сихівської церкви церква у Знесінні коло Львова, але вона вже давно не істнує.

Легше можна було згодитися на усунення західної прибудівки, яка не мала ніякого історичного наукового значіння. Всетаки й вона була в той спосіб добудована, що була вміло звязана з масами цілого будинку. Дах її був осаджений нижче і тимсамим маса цієї прибудівки була підпорядкована головній провідній композиційній ідеї цілої церкви. Нині, після знесення дзвіниці і грубого надбудування прибудівки до висоти пресвитерії захитано зовсім давню шляхотну рівновагу мас і знівечено всю мальовничу принаду попереднього вигляду.

На жаль, не довелося нам бути тепер у нутрі церкви і не відомо нам, як переведено там злуку західної частини з навою. Були також там у нутрі важні для науки подробиці. Чи збереглись вони без змін? Чи досягла їх також „реставраторська" рука?

Годимося з тим, що під церкву треба було підложити мурований фундамент, але треба було це зробити не так високо, бож треба рахуватися з пропорціями самої церкви. Тих подробиць і цілої низки ще інших ніхто не взяв при обнові під увагу і тимсамим церкву як історичний і мистецький памятник знівечено.

Це про саму церкву. Всякі інші закиди, які зволив висказати в мою сторону Всч. о. парох, не мають супроти знівечення церкви ніякого сенсу. Бо патетичні зputтання, звернені до мене, можуть відноситися лише до інстанцій, що кермують консервацією памяток, з парохом Сихова включно, а більше характеристичне для стану, про яку заговорив Всч. о. парох, є те, що в тіни свої знівеченої церкви силкується він ще на дотепи. Нарешті дотепи Всч. о. пароха були би може дійсно веселі, якби не треба плакати над жалюгідним оборотом справи з його церквою. Думаю, що тепер стане також зовсім ясно, кому треба гратулювати: „професорам", чи тим, що прикладають руку до нівечення національного культурного дорібку.

Архітект.

До „Бібліографічних мандрувань" п. І. Борщака.

У своїй замітці („Діло", ч. 201) пише п. Борщак про знайдену ним в архіві Евре Псалтирю з 1593 р., як про „бібліофільський унікум". Тимчасом примірники цієї книжки знайшли вже давно дослідники в петроградській „Публичній" і московській „Общества Исторіи" бібліотеках. Докладний її опис подав І. Каратаєв („Описаніе славяно-русскихъ книгъ" I., Петроград 1883); після нього займалися нею П. Владимиров (Докторъ Франциськъ Скорина, 1888) і Е. Карський („Западнорусскіе переводы псалтыри въ XV—XVII вѣкахъ, Варшава 1896). Згадки про неї є в ріжних бібліографічних покажчиках, як от П. Строєва (з 1829 р.), А. Йохера (з 1841 р.), І. Сахарова (з 1849 р.), К. Естрайхера (з 1897 р.) і І. Сопікова (1904 р.). Находка п. Борщака цікава тільки для історії звязків керманичів уніяної акції на Україні на переломі XVI.—XVII. ст. із Західною Европою.

М. Андрусяк.

ґанків, як школа, що нібито дає тільки сурогат знання. З другого боку — добре поставлена середня школа, що дає нібито підстави до льоґічного думання, є „гімнастикою ума", як це в нас твердять учителі старої фільольоґії. З одного боку, здається, тільки „джез", тільки легке, може бездушне життя, а по другому боці важкі труди життя. А всеж таки тут лекше жити тим скорим життям, яке гонить людину без упину, бо на довго не буде часу.

На цій то „пятій евню" відбуваються походи з нагоди всіх святочних принять міста Ню Йорку. На „долині міста" витає мейор (бурмістр) приїзжого достойника на сходах ратуша. Відтак тягнеться похід вулицею.

День 20. червня 1932 був перший тепліший день по цілому тижневі непривітної мряки і проймаючого холоду, що був розпаношився, немов на сором Америці. Сьогодні тепліше; стидно перед літом, що починається завтра. Йду 5-ою евнею і бачу, як попід мурами стоїть, або на виставчих ґзимсах сидить ріжнородна публика. Переважує „добірніша" — судячи по ноші. Всі глядять у долину. Обертаюся і я і мало не потручую собою якоїсь сухенької чорнявки, що йшла напроти. Нічого не бачу. Йду дальше. Нараз чую позаду за мною пронизливий голос сирен мотоциклів. Обома краями вулиці два ряди поліції на мотоциклях, на переді з американським прапором. За поліцією ряд авт, супроводжених також поліцією. В першому відкритому авті сидить троє. Праворуч якась доволі висока ще молода жінка, без капелюха, з ясним розвіяним волоссям від вітру, з обсмаленим обличчам. Усміхнена американським звичаєм для показу всіх зубів, вимахує приязно руками. Коло неї популярний, тепер усунений „мейор" (бурмістр) Вокер Walker)

Догадуюся всього. Сьогодні приїхав „Іль де Франс" і привіз американську летунку Патнем (Amaliat Earhav Putnem), що недавно перелетіла Атлянтик. На 40-овій вулиці, за прилюдною бібліотекою, при 6-ій евні в Bryant — парку, окруженому прапорами зі знаменами всіх американських стейтів, стоїть тепер ясна копія дому Дж. Вашингтона. В тому то парку нагромадилася запрошена публика. З городця доходить теноровий голос у супроводі поліційної орхестри. Співає американський гимн. Витають летунку.

Безліч думок шибає крізь мозок.

Треба мати „щастя". Бо щож то іншого? Вонаж лише жінка. Нічого особливого не доказала. Америка вже не багато більше слави зазнала через неї, бо вже перед нею Ліндберг давно перелетів океан. Чи то справді лише германській расі судилося навязати лучбу між північною Америкою та Европою?

Артур Гіттен Браун, Кол, Ліндберг, Патнем... А чомуж не долетів Ідзіковський, Кубаля? Чому Гавзнер упав у воду?... Ідзіковського вирятував німецький корабель, а Гавзнера португальський. Пропала на марне вся підготовка до прийняття. Вправді Гавзнера витали в Америці його земляки, якби переможця. В Міямі на Фльориді його навіть відзначив представник польської держави золотим хрестом заслуги. Але загально звертало увагу, що не був це сам амбасадор, тільки секретар амбасадора (Зазулінський). Президент Злуч. Держав Г. Гувер прислав був дружині Гавзнера телеграму, в якій прохає, повідомити свого мужа про „вислови подиву для його відваги, з якою боровся проти небезпеки та приймити вислови подиву для геройської сили духа й віри, яку виказала пані"... Але в Америці говорили, що ця телеграма і золотий хрест були лише на те, щоб злагіднити гіркий посмак, який навістив польську еміграцію.

Хіба дійсно треба мати щастя. Патнем, видно, мала його і своєю рішучістю та відвагою принесла славу жіночому імені, ломлячи вікове упередження зависних мужеських божищ. Слава за це Америці, що вона, як край високого індивідуалізму, чи не найкраще надається на підготовку очайдушних характерів!

Яким-же маленьким мусить видаватися сам собі муж пані Патнем! Неодин не хотів би ним бути, а коли був би, то мусів би хіба спробувати лету щонайменше наоколо світу і то без пересідки. Цим і врятував би мужеський німб. Бо коли ні, то прийшлось би десь найматися за няньку, щоби краще допильнувати чужих дітей, як допильнували Ліндбергові жіночого роду няньки — його дитину.

Америка — край виплеканого особового індивідуалізму. Тому й не диво, що тут і жіноцтво визначне. Нпр. 1932 р. відкрили в Ню Йорку виставу винаходів, що їх поробили жінки на всіх ділянках праці. Показалося, що в останніх роках видав уряд 15 тисяч патентів на винаходи жінок. При цьому замітне, що майже половина винаходів дотичить промислу, а особливо фабрикації і внутрішнього уладження — думаєте — кухні? Ні, ...автомобілів.

Кажуть, що Патнем висловилася перед газетярями, що осягнувши все інше за свій вік, тепер займеться родженням дітей та їхнім вихованням. Дехто зауважує, що коли це правда, то вона підійметься труднішої справи від лету. Та й важко цьому перечити.

Таке парадне приняття робили вже теж українцям у Ню Йорку: Кошеця так витали і пливака-переможця з Олімпіяди Кояна.

Сензаційне самогубство урядовця совітського консуляту у Львові

В четвер, 3. серпня ц. р. розійшлася у Львові передполуднем поголоска, що на Погулянці застрілився біля 9. год. вранці Микола Стронський, секретар совітського консуляту у Львові. На телефонічний запит, совітський консулят підтвердив поголоску про самогубство М. Стронського, не подаючи ніяких ближчих подробиць.

Микола Стронський, це визначний соціялістичний діяч до війни у Дрогобиччині. На початку війни вступив до Українських Січових Стрільців з якими перебув цілу світову війну і визвольні змагання. Як сотник був командантом стрілецького обозу. Від кількох останніх літ був ідейним комуністом, не перестаючи вважати себе українцем. Знаємо, що Микола Стронський мав намір виїхати на Радянську Україну.

—o—

НОВИНКИ

— **Навіть родині не вільно зложити вінка на могилі бл. п. Гриця Пісецького.** Пишуть нам: У тріті роковини смерти бл. п. Гриця Пісецького, 30. липня ц. р., тіточна його рідня, яка перебуває на вакаціях в домі о. Северина Габрусевича у Вільхівці, пов. Бібрка, вибралася на панахиду в год. 5. попол. (по інформаціям української преси). Колиж у Бібрці дізналася, що панахида відбулася вже в год. 9. рано, рідня пішла на кладовище, щоби помолитися і зложити вінок на могилі Покійника. На цвинтарі вискочило трьох поліцаїв, котрі не дозволили зложити вінка й усіх арештували. Всім закинули влаштування демонстрації (!) і перевели особисту ревізію, при якій, розуміється, не найшли нічого. По кількогодиннім переслуханні звільнили студенток, а задержали п. Володимира Габрусевича, м-ра прав і його тов. Володимира Гуцала, м-р філ. Арештовані перебувають у слідчій вязниці в Бібрці.

— **Нові розвязання та завішення Товариств „Сокіл".** В останньому часі влада розвязала Т-во „Сокіл" у Ярославичах, пов. Зборів та завісила в діяльности Т-во „Сокіл" в Озірній, пов. Зборів. В обох випадках за причину подає влада нібито участь членів Т-ва в часі Зелених Свят у святі на могилах українських вояків та співання заказаних пісень. В обох випадках закиди є безпідставні і тому внесено рекурси. Станиславівське староство завісило в діяльности Т-во „Сокіл" у Ямниці за те, що члени Т-ва нібито не помагали в гашенні при пожежах. — („Сокільські Вісти").

— **Арештування за „Сурму".** В Сільци пов. Сокаль арештовано Івана Климова, студента львівського університету. Поліцай, їдучи ровером, побачив його в корчах, схиленого над якимись паперами. Ствердивши, що між паперами було кілька примірників „Сурми", він арештував його. Польська преса зробила арештованого командантом ОУН на Сокальщину.

— **Нумерація шкіл.** На основі відомого розпорядку міністра освіти з 27. березня ц. р. призначено числа, які молодь має носити на лівому рамени, також для вчительських семинарів, державних і приватних. З українських приватних семинарів одержали: жіночий сем. Василіянок у Дрогобичі число 142, жін. сем. Василіянок у Львові 148, жін. сем. Рідної Школи в Самборі 156, жін. сем. Василіянок у Станиславові 161 і жін. сем. Рідної Школи в Стрию 163.

— **Каменичники годяться на знижку комірного.** У звязку в меморіялом львівського союзу льокаторів, висланим до президії ради міністрів, власники реальностей у Львові заявляють, що годяться на обнижку дотеперішних чиншів на 25 проц. та розложення залеглостей на 10 років. Однак за ту уступку вони домагаються від центральної влади 10-літної мораторії на зразок мораторії для земської власности. Мораторія мала би обняти податки і гіпотечні довги.

— **Сьогорічні жнива.** Збір жита скінчився майже на цілій території Польщі. На днях збирають ячмінь, а в найближчому часі лічнуть збір пшениці та вівса. На основі дотеперішніх відомлень сьогорічні жнива представляються загал добре, особливо щодо соломи. Збір зерна заповідається вище середнього. Все те очевидно тільки на долах, бо в горах заповідається голод. Кукуруза, головна пожива гірського населення, невдалася.

— **Пожежі.** В с. Глубокім під Станиславовом згоріло 13 селянських загород. Вогонь повстав наслідком необережности підчас забави. — В Синевідську Вижнім пов. Стрий згоріли три господарські будинки. Жертвою пожежі впало багато дробу. Про пожежі повідомляють теж із Гвіздця, Борщева, Нижнева біля Товмача, Стратина пов. Рогатин і Збору пов. Калуш.

— **Львівська хроніка.** Провізоричного коморника д-а Станішевського у Львові доручено в службі за невідповідне поведення супроти представника влади в прилюдному місці. — Львівська поліція глядає за ем. вчителем А. Нановським, що натягнув ріжних людей на кілька тисяч зол., обіцюючи виробити їм посади. — До аптики Каси Хорих при вул. Фредри добулися вломники і вкрали запаси морфіни та кокаїни.

— **Краєва хроніка.** В лісах коло Янова під Львовом розмножилися дики, що роблять великі шкоди на полях з бульбою. — На долах біля Колпця під Дрогобичем утопився підчас купелі 25-літний Василь Юркевич. — Над ярославським повітом перетягнула ґрадова буря, що на протязі 20 мінут наробила великої шкоди. — В Закопанім застрілився касієр залізничого двірця Володимир Каричек, спроневіривши 14.000 зол. — Під Кельцями пронеслася буря з громами, від яких у 13 селах згинуло 15 осіб.

— **Крадіж у суді.** Незвичайний випадок крадіжи стався у варшавському городському суді. Підчас розправи чиясь спритна рука зкрала незамітно зі стола судді пушку з пожертвами для шкільної „мацержи". В пушці було коло 1.000 зол.

— **Траґічні вправи.** На стрільниці в Янішові під Радимном вправлявся відділ війська в киданні ручних ґранат. Одна викинена ґраната не вибухла і до неї підійшов кпт. Бідзінський, щоби переконатись про причину. Коли капітан нахилився, настала експльозія, яка розірвала йому голову. Перевезений до шпиталю він помер.

— **„Ревізор з Петербурга" оперою.** З Москви повідомляють, що відому комедію Гоголя „Ревізор з Петербурга" переробив московський композитор Богословський на оперу і передав її на днях держопері до реалізації.

— **Найбільша бібліотека Радсоюзу.** Колишня бібліотека музею Румянцева, тепер бібліотека Леніна, зросла за останній рік до близько 5 міліонів томів. В 1932 р. відвідало її салі до 50.000 осіб, що віддали рівно 500.000 карточок-замовлень та випозичили біля 2 міліони томів. В церкві, що колись належала до музею Румянцева накопичено аж під копулу сотні тисяч книжок. З тієї маси книг, забраної з приватних, дворських та монастирських бібліотек, доповнено близько пів міліоном книжок бібліотеку Леніна, крім цього до 100.000 томів передано білоруській національній бібліотеці в Минську і антикварсько-книгарській установі „Міждународная Книга" для продажі. Бібліотека передплачує 1300 закордонних часописів. Поруч своєї безпосередньої роботи, веде бібліотека теж досліди і розшуки і недавно тільки передала О-ву „Академія" надруковані прозові твори Пушкіна, до друку, самаж друкує невідому переписку Салтікова-Щедрина, Андреєва і деяких декабристів та підготовляє до друку збірку староросійських мініятур і I. том бібліографії жовтневої революції, що охоплюватиме видання 1916—21 р.

— **Цікавий винахід українця.** В одному з паризьких часописів находимо інтервю з відомим українським винахідником Біським, що постійно перебуває в Парижі. Саме річ у спеціяльнім електричнім діягноскопі, який винайшов Біський після 24 років праці. Вможливлює він точно означити стан органів нашого тіла в короткому часі. При помочі цього апарату можна теж робити психотехнічні поміри і на їх основі приділювати людей до такої професійної праці, до якої вони найрадше надаються. Підчас проб, переведених апаратом Біського на вязнях німецької вязниці в Брухзалі, виявилося, що цей апарат відкриває теж злочинні нахили людини. Ґрупа французьких лікарів, що зацікавилась цим винаходом, створила в Парижі спеціяльний центр, який займається прикладенням цього апарату в лічениі недуг. Для фахівців і людей, що евент. цим цікавляться, подаємо адресу Біського: Paris 16-e, Avenue Vctor Hugo 48.

— **Радіо врятувало 40 осіб.** На Сагару вибралася наукова експедиція під проводом д-ра Кадена. Серед безмежних пісків вона заблудила, запас води вичерпався, а в додатку заскочила їх страшна буря. 40 особам грозила загибіль. Тоді д-р Каден пустив в рух короткохвильну радіостацію, що вислала у світ розпучливий клич: „С. О. С. Експедиція д-ра Кадена гине серед Сагари зі спраги. С. О. С.!" Але день минав за днем, акумулятори стали вичерпуватися, а відповіді не було... Врешті дижурний при апараті почув серед ночі голос: „Чуємо вас. Організуємо ратунок". Так відозвалася радіостація в Тунісі. Справді над раном показалися на небі літаки, з яких кожний скинув шкіряний мішок води на землю, привязаний до легколаду. Експедиція була врятована.

— **Ріжні вістки.** На основі статистики чеського спортового союзу Чехословаччина має 300 тисяч активних копунів. — В Парижі завалилася галерія в цирку, наслідком чого згинуло кілька осіб а підчас паніки 18 осіб потерпіло тяжкі, коло сотні менші рани. — З Варшави втік до Арґентини адвокат Т. Ґарлінський, зрабувавши від своїх клієнтів 20.000 зол. — Наслідком гураґану над Саксонією згинуло 9 осіб під звалищами домів.

— **Головна американська язва.** У звязку з кількома схопленнями видних людей в цілій Америці, а головно зі схопленням повнолітного сина провідника демократичної організації в стейті Ню Йорк, О. Коннелла з Олбені, видала нюйорська поліція спеціяльні заклики до публики й образки з оголошеннями: „Поможіть поборювати злочин! Телефонуйте до телефонічної централі: „поліс" і скажіть число дому й вулиці, а приїде зараз радіо-поліція!" При цій нагоді подають ґазети розміри найбільш тепер розпаношеного злочину в Америці, тобто ворвання людей або малолітніх дітей, щоби дістати великий окуп. Зазив помічника ґенерального прокуратора в цій справі, Джозефа Кінана, поміщують ґазети на виднім місці, а в ньому сказано, щоби родини не вкривали подробиць схоплення перед поліцією в надії, що вони скорше дадуть собі раду зі злочинцями; противно, каже прокуратор, треба якнайбільше розголошувати про такі злочини, щоби публика все тримала себе обережно і щоби помагала поліції поборювати цей страшний злочин, бо незабаром дійдемо до того, що не вільно буде спокійному громадянинові вийти на вулицю, щоб не попасти в сіти добре зорґанізованої банди. Прокуратор каже також, що поліційні бюра мають спеціяльних фахівців, які працюють над способами скорого приловлення злочинців, але публика не повинна сама перешкоджати у приборканні розпаношеної підпільної кліки.

— **Найбільшим багачем в Америці є тепер б. міністр скарбу Зл. Держав А. В. Мельон, якого маєток піднісся в останніх часах до суми двох міліярдів і 492 міліонів долярів. Його річний дохід обчисляють на 60 міл. долярів.**

—o—

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Музичний Інститут ім. М. Лисенка в Тернополі. Шкільний рік 1932/3 в нашому Інституті покінчився вельми успішно. До Інституту вписалося 75 елевів, у часі року убуло 16 з ріжних причин (головно — переселення родичів). З оставших 59 елевів зложило іспит з дуже добрим і добрим успіхом 46 — фортепян 29, скрипка 16, віольончеля 1. Учительських сил до обовязкових предметів було занятих 3, в тім 2 учительки гри на фортепяні й 1 учитель гри на смичкових інструментах. У цьому році присвячено пильну увагу обовязковому навчанню теоретичних предметів, які дають музичну освіту, а також гуртовому практичному навчанню (хоровий спів та орхестра). Добре поставлена орхестра з елевів брала участь у прилюдних виступах. Крім цього ведено у мин. році необовязкове навчання ритмо-пластики і хореографії, беручи під увагу також гігієнічну руханку. Це навчання, передбачене планами артистичних шкіл, може дати й у нас, крім слухових і гігієнічних користей для молодого покоління, підготовку для драматичних шкіл. На окрему увагу заслуговує ведення в нашому Інституті плянового навчання диригентури, яке по 3-місячній науці покінчилось іспитом з теорії і практики. На 16 учасників (самих селян) 14 здало іспит з правом переходу на доповняючу науку диригентури. Інститут наш, що має права державної артистичної школи, покінчив 6-ліття свого існування. Добре поставлений організаторами-основниками, при зрозумінні ваги його і доброзичливости Т-ва „Українська Бесіда", головнож завдяки заанґажуванню видзначних учительських сил і батьківському піклуванню нашого музичного інспекторату, розвинув наш Інститут свою благородну діяльність так гарно, що це дає йому право стати дійсно осередком нашої музичної культури на цілу подільську округу. Спираючись на таких основах, міг теперішній Видїл Інституту успішно проводити свої пляни і вивести діяльність цієї установи з тісних рамок одиночного навчання гри на широку плятформу праці. Громадянство у великій мірі це вже зрозуміло та щораз більше користає із змоги виховувати молоде українське покоління в рідній мистецькій школі. — **Остап Сіяк.**

ТУРЧАНЩИНА.

Ювилей о. Василя Яремкевича. В дні 30. VII. ц. р. відсвятковано урочисто 50-ліття священства о. Василя Яремкевича, пароха у Вовчім. Після Служби Божої, відправленої Ювилятом у присутности 16 священиків і 2.000 парохіян та після проповіди о. Ю. Савчука з Прислупа відбулася в домі кооперативи „Згода" академія в честь заслуженого Ювилята: місцевий мішаний хор відспівав під диригентурою Я. Волосянської кілька пісень, о. І. Федевич зложив привіт від Філії „Просвіти" в Турці, д-р М. Кондрат від П. Н. К. і К. О. Турчанщини, посол Д. Великанович від соймового представництва, селяни Ф. Дубіль, М. Зинич, С. Шийович і П. Вовчанський іменем громади і місцевих установ. По промові Ювилята і відспіванні „Ще не вмерла" слідувала безалькогольна перекуска, до якої засіло 58 інтеліґентів і 150 селян. Цим обходом громадянство віддало поклін о. В. Яремкевичеві, завдяки якому Вовче є найкраще зорганізованим селом турчанського повіту. **Гість.**

ЯВОРІВЩИНА.

Діточі садки в повіті. Цього літа заведено в Яворівщині 4 діточі садки: в Молошковичах (веде п. М. Нестеренко), в Наконечнім І. ад Яворів (веде п. А. Щирілівна), на Малім Передмістю в Яворові (веде п. І. Хаївна) і на Великім Передмістю в Яворові (веде п. Ст. Хаївна). Провідниці діточих садків вишколювалися на курсі, що його весною вела в Яворові рутинована в цім ділі п. М. Нестеренко. Декілька учасниць того курсу одержало заняття поза межами повіту.

КАЛУЩИНА.

Нові Кружки „Сільського Господаря" в Калущині. 3 липні ц. р. оснувалися заходом Філії „Сільського Господаря" в Калуші два нові Кружки „Сільського Господаря", а саме в Калуші і Рівні. В найближчому часі відбудуться основуючі загальні збори Кружка „С. Г." в Дубовиці і Перевозці. Натомість старосто закрило в Дубовиці Кружок „С. Г." у Грабівці, мовляв, з формальних оглядів, хоч Кружок цей істнував уже від кількох літ і був правильно зареєстрований.

—o—

СПОРТ.

ГОСТИНА ЛЬВІВСЬКОГО „ПЛАЮ" У СТРИЮ.

У днях 29. і 30. м. м. гостила у Стрию дружина спортових гор львівського спортового клюбу „Плай", яка приїхала на перші того роду змагання у спортових грах зі спортовими клюбами Стрия і Стрийщини. До змагань станули крім „Плаю" дружини: Спорт. Секція „Сокола" у Стрию, С. С. „Сокола" в Конюхові, С. С. в Добрянах і С. С. „Сокола" в Завадові. Змагання відбувалися 29. м. м. пополудні і 30. м. м. рано і пополудні. Вислід змагань:

І. Відбиванка: 1) „Плай" — С. С. „Сокола" Стрий 30:14. 2) „Плай" — С. С. „Сокола" Конюхів 30:4. 3) „Плай" — С. С. „Сокола" Завадів 30:15. 4) „Плай" — С. С. „Сокола" Добряни 30:16.

ІІ. Кошівка: „Плай" — Спорт. Секція „Сокола" Стрий 21:26 (14:10).

ІІІ. Метавка (газена): „Плай" — С. С. „Сокола" Стрий 5:8 (3:3).

Крім того розіграли змагання у відбиванці ще дружини: зі Стрия і Конюхова та з Завадова і Конюхова, в яких переможцем вийшла дружина конюхівська.

Ці перші великі змагання у спортових грах, у яких взяли участь крім гостей чільніші дружини Стрийщини, пройшли вповні успішно. Львівська дружина виказала величезну вправу та зіграність. Ні один стріл чи удар не ішов надармо. Гра зі всіми дружинами була великою лекцією для місцевих дружин, а вже найкращими були гри зі Стриєм та Конюховом.

Менше щастя мали гості у кошівці й газені (для тієї гри віднайдено у Стрию назву „метавка", яка повинна би приймитися серед наших спортовців). В обох грах з дружиною стрийського „Сокола" „Плай" програв. Вправді львівській дружині не можна відмовити великої вправи і в тих грах, та всеж таки стрийці виказали більшу витревалість, запал і швидкість, чим і здобули перевагу над гістьми.

На жаль, на цих змаганнях крім горстки молоді публики майже не було. А шкода!

З УСПІХІВ С. К. „РУСЬ" В УЖГОРОДІ.

БРАТИСЛАВА. С. К. „Русь" (Ужгород) — Ч. С. К. **Братислава 3:2 (1:1).** Мячеві змагання за мистецтво Словаччини, що відбулися 16. ц. м. у Братиславі між ужгородською „Русю" і клюбом „Братислава" і закінчилися заслуженою перемогою „Руси". Чеська преса з признанням підносить гарну гру ужгородців, що на чужому грищі цілий час „дусили" господарів. Ворота для „Руси" добули: Крайняк, Кобзар і Суковський — кожний по одному. Суддював Меліхар із Пардубиць.

УЖГОРОД. С. К. **„Русь" — С. К. „Жіліна" 4:0 (3:0).** Після перемоги „Жіліни" над „Русю" в Жіліні всі думали, що жілінська одинацятка покаже гарну гру, а тимчасом „Жіліна" показала, що вміє добре „фавлювати", бо при кінці змагань не було в дружині „Руси" ні одного копуна, який не був би розбитий чи потоптаний. Одначе все те не здалось на ніщо і дружина „Жіліни", що мала аспірації до першенства Словаччини, програла високоциферно. Заслугу у високій вигравній „Руси" має в першу чергу Кобзар, що стріляв уже в першій половині аж три голі. Четвертого голя для „Руси" стріляв зараз на початку другої половини Крайняк.

По цих змаганнях табеля за змат. мистецтво Словаччини і Підкарпаття виглядає так: 1) „Русь" — 4 пункти, відношення воріт 5:8; 2) „Братислава" — 2 п., в. в. 5:8; 3) „Жіліна" — 2. п., в. в. 11:5. В цю неділю грає „Русь" у себе дома останній меч за мистецтво Словаччини з „Братиславією".

УКРАЇНА II. — Т. Ш. Л.

Товариські змагання між цими дружинами відбудуться в неділю 6. ц. м. в год. 5. пополудні на грищі Т. Ш. Л. на Левандівці. Ціни найнижчі.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 4. серпня год. 8. веч. „Що лише бажаєте". Ост. виступ Г. Ордонівни.
Субота, 5. серпня год. 8. веч. „Роман". Останній раз.

Театр Ріжнородностей.

Театр нечинний з причини ферій.

Кіна.

АДРІЯ: „Розбійники на пустині".
АПОЛЬО: „Вбивство над ранком".
АТЛЯНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „В подружій неволі".
КОПЕРНИК: „Таємний дім".
МАРУСЕНЬКА: „Таємний дім".
МІРАЖ: „Бічна вулиця".
МУЗА: „Пімста лилика".
ПАЛЯС: „Моя дружина — авантюрниця".
ПАН: „Чоловік малпа".
ПАСАЖ: „Їздець без голови".
СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Жінка без майбутности".
УТІХА: „Дівча з гір" та „Ревія".

Закордонне радіо.

Пятниця, 4. серпня 1933.

Штрасбург (345,2) 20.30 Концерт; **Штутгарт** (360,6) 19.00 IX. Симфонія Бетовена; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт; **Рим** (441,2) 21.15 Концерт; **Відень** (518,1) 19.00, 20.15 Концерт; **Будапешт** (550,5) 17.00 Легка музика; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 19.00 Концерт; 16.20 Грамофон; 18.00 Музика; **Давентрі** (1554,4) 19.30 Концерт солістів; 21.20 Симфонічний концерт; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 21.15 Концерт творів Загнера.

Субота, 5. серпня 1933.

Барі (269,4) 20.30 Симфонічний концерт; **Штрасбург** (345,2) 17.15 Концерт солістів; **Ляйпціг** (389,6) 20.00 Веселий вечір; **Рим** (441,2) 20.45 Концерт; **Рига** (525) 19.30 Симфонічний концерт; **Харків** (937,5) 5.30 Музика. 9.30, 13.30, 15.00, 16.20, 18.30 Концерт; **Давентрі** (1554,4) 20.00 Радіокабарет; **Париж** (1724,1) 20.30 Оперетка.

Львівське радіо.

Пятниця, 4. серпня 1933.

7.00—7.55 Ран. програма; 12.05, 15.30, 17.15, 19.40, 21.10 Трансмісія з Варшави; 15.10 Сільва рерум; 15.15, 15.50, 19.05, 22.40 Грамофон, 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Серед книжок; 19.20 Всячина; 21.00 Туристичний кутик.

Субота, 5. серпня 1933.

7.00—7.55 Ран. програма; 12.05—13.40, 16.00, 19.30, 19.40, 21.30 Трансмісія з Варшави; 14.55, 15.15, 21.15 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 19.20 Всячина.

—o—

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	28·—	28·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·50	17·75
Ячмінь двір. одноцілий	14·—	14·50
Ячмінь на мливо	13·—	13·50
Овес галицький	11·50	12·—
Овес замоклий	10·50	11·—
Овес збірний	9·—	9·50
Кукурудза краєва	17·—	18·—
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	18·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·50
Фасоля краса (з мішк.)	16·—	16·—
Горох пів-Вікторія	27·—	29·—
Горох полевий	20·—	22·50
Бобик	10·—	10·50
Вика чорна	9·50	10·—
Вика сіра	8·—	8·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·—
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·75	9·25
Висівки житні	6·—	6·25
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	28·—	29·—
Просо краєве	28·—	29·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	85·—	90·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—
100 кг. льоко Львів	**від**	**до**
Пшениця двірська	29·50	30·—
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	20·—	20·25
Жито збірне	19·50	19·75
Ячмінь на мливо	14·25	14·50
Овес двірський	14·—	14·50
Овес двірський замокл.	12·—	12·50
Овес збірний	10·50	11·—
Мука пшен. люксусова	60·50	61·—
Мука пшен. 65 проц.	55·50	56·—
Мука житня тип урял.	35·50	39·—
Висівки житні	6·25	6·50
Висівки пшеничні	9·—	9·—
Крупи ячмінні грубші	28·—	30·—
Пшоно ч. 1	38·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·50
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·—

На цілий світ поширився
засіб, який запевнює лікувальний успіх — Аспірина, в недугах з простуди, болях голови і зубів, грипі, нервоболях і ін., який не викликує при цьому шкідливих побічних обявів. Отже нічого дивного, що слава Аспірини дійшла до найдальших країв. **Аспірина істнує лише одна!** Дістанете в аптиках.

ДОЛЯР.

У четвер, 3. серпня Філія Польського Банку у Львові платила по 6.50 зол. за долар. На чорній біржі плачено по 6.54 зол. за доляра. Тенденція знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вписи до Музичного Інституту ім. М. Лисенка в Тернополі на шк. рік 1933/34 від 16. серпня ц. р. Наука почнеться 21. серпня ц. р. і триватиме 10 місяців. Правильний вік для початкуючих елевів від 7 року життя. Інформації в Управі Інституту Тернопіль, вул. Міцкевича ч. 3. На писемні відповіди долучити почт. значок. **Управа.** 118 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

МОРЕЛІ ВИБІРНІ 15 золотих, **МОРЕЛІ ДИЧКИ** 11 золотих, пятькілеве опакування, оплачено за післяплатою висилає „Сахорович", Заліщики. 96 6—10

КОТРА інтелігентна панна (мат. гімн. вищі студ. учит.) ніжна, веселої вдачі, матеріяльно незалежна, рішиться листувати з мущиною вільного звання на посаді (матримоніяльна ціль), буде ласкава спрямувати письмо під „Ескуляп" до Адміністрації. 112 3—3

ФРОНТОВА, мебльована кімната з одним вікном, або така сама з двома вікнами, дуже теплі, дешево до винайму, вул. Виспянського ч. 31 партер (Личаків, коло костела Антонія). Можуть бути також обі разом. 117 1—3

ДВІ учениці або учеників (молодших) прийме на станцію д-р Барилик, Львів, Театинська 31. 116 1—2

ПРИЙМУ учеників (-ці) на станцію. І. РУДНИЦЬКИЙ, Львів, вул. св. Терези 2 Б/ІІ. м. 6. близько гімназії. 119 1—4

ДУЖЕ гарна нова каменичка о 3 мешканнях, 400 сяжнів городу, електрика, ціна 30.000, потручається довг 12.000 готівка 18.000 золотих. Ігнат, Куркова N 115 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Algemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:
BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба зазначувати:
Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу Познань (чекове конто в ПКО, ч. 200.486). Почтове конто в Берліні: **Berlin, № 3.111.** 30—

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади І. ІІ. і ІІІ. часть
Ціна 6·— золотих — без пересилки

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надісване і некрольоги „ 0·40
1 „ „ в тексті і новинках . „ 0·48
„ на першій сторінці . „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10